

Salut

El Santa Caterina realitza les primeres reconstruccions de clítoris a Girona

En un any, el Servei d'Obstetrícia i Ginecologia ha atès 22 dones, cinc de les quals s'han sotmès a una cirurgia reconstructiva ● Fins ara a Catalunya només oferien aquesta operació el Clínic i la Dexeus

LAURA TEIXIDOR
Girona

El Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de Santa Caterina ha realitzat les primeres reconstruccions de clítoris a la Regió Sanitària Girona, una fita que permet apropar aquesta atenció especialitzada a les dones del territori que han patit mutilació genital femenina i que fins ara havien de ser derivades fora de la demarcació. D'aquesta manera, el Santa Caterina esdevé el segon centre públic de Catalunya on es fan reconstruccions de clítoris, ja que fins ara se centralitzaven totes a l'Hospital Clínic, o a la Clínica Dexeus com a centre privat.

Durant el primer any de funcionament, la unitat ha atès 22 dones, 5 de les quals s'han sotmès a una cirurgia reconstructiva de clítoris. La Unitat d'Atenció a les Dones amb Mutilació Genital Femenina ha iniciat oferint els seus serveis a les dones mutilades del municipi de Salt, però la voluntat és que esdevingui la Unitat de referència de tot el territori de la Regió Sanitària per a totes les dones que ho necessitin.

La mutilació genital femenina (MGF) engloba totes aquelles pràctiques que comporten l'extirpació total o parcial dels genitals externs femenins o altres lesions dels òrgans genitals de les dones o nenes fonamentalment per motius culturals, religiosos o socials i sense finalitat terapèutica. Aquesta pràctica constitueix una vulneració dels drets humans i una forma de violència de gènere, amb conseqüències importants sobre la salut física, psicològica, sexual i reproductiva de les dones i de les nenes.

Segons dades del Fons de Població de les Nacions Unides (UNFPA), més de 200 milions de dones i nenes al món han estat sotmeses a aquesta pràctica. Tot i que es concentra principalment en una trentena de països de l'Àfrica subsahariana i en algunes zones de l'Orient Mitjà i Àsia, la seva presència també és una realitat en el nostre entorn. En aquest sentit, Salt és el quart mu-

La consulta de la Unitat d'Atenció a les Dones amb Mutilació Genital Femenina de l'Hospital Santa Caterina.

Atenció especialitzada

Dexeus ha reconstruït el clítoris a gairebé una trentena de gironines

La posada en marxa del servei al Santa Caterina arriba després d'anys en què bona part de l'atenció especialitzada s'havia concentrat fora de les comarques gironines. En l'àmbit privat, la Fundació Dexeus Dona ofereix des del 2007 un Programa de reconstrucció genital postablació gratuït.

Segons el balanç fet públic per la fundació, fins al 2024 l'equip mèdic ha visitat 225 pacients i

ha practicat la reconstrucció a 157 dones. D'aquestes, 98 resideixen a Catalunya, el 62% del total. La majoria viuen a Barcelona, amb 57 casos, mentre que Girona n'acumula 28. També n'hi ha 12 a Lleida i una a Tarragona.

Pel que fa als països d'origen, els més freqüents entre les pacients ateses per Dexeus són el Senegal, Espanya, Gàmbia i Mali. La resta provenen d'altres pa-

ïsos africans, com Costa d'Ivori, Guinea, Guinea Bissau, Nigèria, Burkina Faso, Etiòpia, Sudan, Egipte, Ghana i Kenya.

El programa de Dexeus també ofereix acompanyament psicològic. El doctor Pere Barri remarca que cal tenir present que el procés viscut per aquestes dones ha estat traumàtic i que la majoria de pacients són molt joves, amb una mitjana d'edat de 28 anys. ■

nicipi de Catalunya amb un nombre més elevat de dones afectades per la MGF.

Derivació fora de Girona

Fins fa poc, els casos havien de ser derivats a centres especialitzats de fora de les comarques gironines, un fet que sovint dificul-

tava l'accés als tractaments i provocava l'abandonament dels processos iniciats. Per donar resposta a aquesta des de la Regió Sanitària Girona es va impulsar la creació d'un projecte territorial que té com a finalitat acostar els serveis a la població afectada.

Així, es van formar a professi-

onals del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de Santa Caterina en cirurgia reconstructiva després de la mutilació genital femenina. Aquesta formació va incloure tant la tècnica quirúrgica de reconstrucció del clítoris com el model d'acompanyament mèdic i psicològic a les dones

afectades, amb l'objectiu d'oferir una atenció integral i de qualitat.

Paral·lelament, es van establir aliances amb entitats i professionals del territori que treballen en la sensibilització, la prevenció i l'atenció a les dones que han patit aquesta pràctica. Fruit d'aquest treball col·laboratiu, durant el primer trimestre de 2025 es va crear la Unitat d'Atenció a les Dones amb Mutilació Genital Femenina de l'Hospital de Santa Caterina.

En el marc del projecte s'han establert circuits de derivació entre l'Atenció Primària i l'Hospital Santa Caterina, així com una estreta col·laboració amb l'Associació Jokkere Endam de Girona, que des de fa anys acompanya dones afectades per la MGF. Aquesta xarxa de treball també compta amb la participació de mediadores comunitàries, fet que permet oferir una atenció més propera, accessible i adaptada a les necessitats de les usuàries.

Atenció integral

L'objectiu és proporcionar una atenció integral a les dones que han patit una MGF, tant si busquen informació i assessorament sobre els recursos disponibles per millorar la seva salut física, sexual i emocional, com si volen valorar la possibilitat d'una reconstrucció de clítoris. L'equip assistencial està format per ginecòlogues, psicòloga, fisioterapeuta en sòl pelvià i mediadora comunitària.

En aquest sentit, també s'ha treballat en la creació d'una consulta especialitzada a l'Atenció Primària, que està en funcionament des del mes d'abril al CAP Alfons Moré de Salt, de l'Institut Català de la Salut.

El seguiment realitzat posteriorment a les pacients ateses, totes han expressat un alt grau de satisfacció amb els resultats obtinguts. A més de la cirurgia, la unitat ofereix altres alternatives terapèutiques, com la fisioteràpia del sòl pelvià i el suport psicològic. Aproximadament la meitat de les dones ateses han requerit algun d'aquests tractaments complementaris. ■